

»SAVREMENA POLJOPRIVREDA«, VOL. 37, BR. 11—12 (1989), STR. 529—628, NOVI SAD

**savremena
poljoprivreda**

Jugoslovenski časopis za poljoprivredu

— YU ISSN 0350—1205

NOVI SAD

XXXVII (1989)

BROJ 11—12

ZIMSKI PUPOLJCI JAGODE I NJIHOV RAST I RAZVITAK

N. MIČIĆ, GORDANA ĐURIĆ¹⁾

IZVOD: U ovom radu proučavane su karakteristike jednogodišnjih prirasta bokora jagode i zimskih pupoljaka na njima u periodu ekološkog mirovanja, kao i njihov rast i razvitak u toku godišnjeg ciklusa. Analizirana je i struktura zimskih pupoljaka na jednogodišnjim prirastima bokora u tri sorte jagode kao pokazatelj opadanja rodnog potencijala bokora sa njegovim starenjem.

Opisu organa jagode autori su uglavnom pristupali različito i u nizu literaturnih izvora dati su samo osnovni morfološki opisi pojedinih organa i njihove određene karakteristike (Fischer, 1955; Kolesnikov, 1973; Paunović, 1974; Solonov, 1980; Šoškić, 1980; Stančević, 1982). Nešto detaljniji opis rasta i razvitka bokora jagode dali su Burmistrov (1972) i Stückerath (1972), dok je Dana Malco (1980) detaljno opisala uticaj spoljne sredine na karakteristike rasta i razvitka svih kategorija prirasta jagode.

Cilj ovoga rada je da prikaže cjelovit ciklus morfogeneze jagode jednorotke i na osnovu toga ukaže na opadanje rodnog potencijala jagode gajene na plastici, u drugoj godini nakon sadnje.

Materijal i metode rada

Proučavanje morfogeneze jagode izvršeno je analizom svih kategorija pupoljaka i prirasta koji se iz njih razvijaju u periodu 1985 — 1987. godine, na sadnicama jagode Zenga zengana i Gorela, gajenim u staklari i na polju.

Analiza formiranja pupoljaka, njihove građe i redoslijeda razvijanja organa, kao i njihovih osnovnih karakteristika, vršena je vađenjem pojedinih biljaka u karakterističnim fazama morfogeneze i njihova građa je utvrđivana anatomskim razdvajanjem pod stereoskopskim mikroskopom.

Sve karakteristične faze diferencijacije označene su, opisane i fotodokumentovane, na osnovu čega je dat šematski prikaz anatomske građe pupoljaka i morfogeneze jagode u toku godišnjeg ciklusa.

Ocjena rodnog potencijala bokora jagode izvršena je u sorti Zenga zengana, Gorela i Faveta u periodu ekološkog mirovanja 1987/88. i 1988/89. godine u prvoj i drugoj godini nakon jesenje sadnje u 1986. godini u eksperimentalnom zasadu u selu Osijek — Ilidža kod Sarajeva.

Za sadnju su korišteni živići II sorte reprodukcije. Razmak sadnje je bio 30 × 25 cm. Sadnja je izvršena uz prethodno postavljanje crne plastične folije. Primijenjena je standardna agrotehnika.

Za ocjenu opadanja rodnog potencijala jagode, iz zasada je izvađeno 15 bokora posmatranih sorti u periodu ekološkog mirovanja, sredinom februara mjeseca i analiziran je broj formiranih prirasta bokora i broj diferenciranih vegetativnih i generativnih zimskih pupoljaka na pojedinačnim novoformiranim prirastima bokora, što je utvrđeno otvaranjem svih pupoljaka pod stereoskopskim mikroskopom.

¹⁾ Izvorni naučni rad — (Original scientific paper)

Mr NIKOLA MIČIĆ, GORDANA ĐURIĆ, dipl. inž., Institut za voćarstvo i vinogradarstvo, Poljoprivredni fakultet, Sarajevo

Dobijeni podaci obrađeni su statistički, računanjem aritmetičke sredine, standardne greške sredine i koeficijenta varijacije. Značajnost razlika testirana je t-testom.

Rezultati istraživanja

Karakteristike organa jagode u periodu ekološkog mirovanja

Proučavanje karakteristika jednogodišnjih prirasta u bokoru jagode i pupoljaka diferenciranih na njima na kraju vegetacije pokazuje da se na svim novoformiranim

Slika 1.

Jednogodišnji prirast bokora jagode — bokornica — u periodu ekološkog mirovanja (A): JL — jesenji listovi koji prezimljavaju; Mp — mješoviti pupoljci; Vp — vegetativni pupoljci; Ka — adventivno korijenje, kojim se ovi prirasti ukorjenjavaju u istoj vegetaciji kad se i bokornica formira; Ost — ostaci odbačene stolone — (An annual growth of the strawberry shrub in the period of ecological repose (A); JL — autumnal leaves overwintering on the annual growth; MP — compound buds; Vp — vegetative buds; Ka — adventitious roots which take root during the same season in which they developed; Ost — remainders of cast off stolons)

